

ZORUNLU DEPREM SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

Yürürlük Tarihi: 27 Eylül 2000

A. SİGORTA KAPSAMI

A.1. Sigortanın Kapsamı

587 sayılı Kanun Hükmünde Kararname gereğince, 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamındaki bağımsız bölümler, tapuya kayıtlı ve özel mülkiyete tabi taşınmazlar zerinde mesken olarak inşa edilmiş binalar, bu binalar içinde yer alan ve ticarethane, büro ve benzeri amaçlarla kullanılan bağımsız bölümler ile doğal afetler nedeniyle Devlet tarafından yaptırılan veya verilen kredi ile yapılan meskenler Zorunlu Deprem Sigortasına tabidir.

Bu sigorta ile, depremin ve depremin sonucu meydana gelen yangın, infilak ve yer kaymasının, sigortalı binalarda doğrudan neden olacağı hasarlar (temeller, ana duvarlar, bağımsız bölümleri ayıran ortak duvarlar, bahçe duvarları, istinat duvarı, tavan ve tabanlar, merdivenler, asansörler sahanlıklar, koridorlar, çatılar ve bacalarda meydana gelenler de dahil olmak üzere), sigorta bedeline kadar Doğal Afet Sigortaları Kurumu tarafından teminat altına alınmıştır.

A.2. Sigorta Kapsamı Dışında Kalan Binalar

- 2.1. Kamu kurum ve kuruluşlarına ait binalar,
- 2.2. Köy yerleşim alanlarında yapılan binalar,
- 2.3. Tamamı ticari veya sınai amaçla kullanılan binalar,
- 2.4. 27 Aralık 1999 tarihinden sonra inşa edilmiş olan ancak ilgili mevzuat çerçevesinde inşaat ruhsatı bulunmayan binalar.

A.3. Teminat Dışında Kalan Haller

Aşağıdaki haller sigorta teminatının dışındadır:

- 3.1. Enkaz kaldırma masrafları, kar kaybı, iş durması, kira mahrumiyeti, alternatif ikametgah ve işyeri masrafları, mali sorumluluklar ve benzeri başkaca ileri sürülebilecek diğer bütün dolaylı zararlar,
- 3.2. Her türlü taşınır mal, eşya ve benzerleri,
- 3.3. Ölüm dahil olmak üzere tüm bedeni zararlar,
- 3.4. Manevi tazminat talepleri.
- 3.5. Deprem sonucu yangın, infilak ve yer kayması dışında kalan hasarlar.

A.4. Sigorta Bedelinin Tespiti

Sigorta bedelinin tespitinde, sigorta edilen meskenin yapı tarzı için Hazine Müsteşarlığınca yayımlanan “Zorunlu Deprem Sigortası Tarife ve Talimatı”nda belirlenen metrekare bedeli ile aynı meskenin brüt yüzölçümünün (veya yaklaşık yüzölçümünün) çarpılması sonucu bulunan tutar esas alınır. Zorunlu deprem sigortası yapılan bir meskenin sigorta bedeli, her halde “Zorunlu Deprem Sigortası Tarife ve Talimatı”nda belirlenen azami teminat tutarından çok olamaz.

A.5. Aşkın Sigorta

Sigorta bedeli, sigortalanan meskenin yeniden yapım maliyetini aşarsa, sigortanın bu değeri aşan kısmı geçersizdir. Cari yıla ait fazla alınan prim sigorta ettirene gün esaslı olarak iade edilir.

A.6. Muafiyet

Her bir hasarda, sigorta bedelinin %2’si oranında tenzili muafiyet uygulanır. Doğal Afet Sigortaları Kurumu hasarın bu şekilde bulunan muafiyet miktarını aşan kısmından sorumludur. Muafiyet uygulaması açısından, her bir 72 saatlik dönemde meydana gelen bütün hasarlar bir hasar sayılır.

A.7. Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Bu sigorta sözleşmesinin süresi bir yıldır. Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye saati ile öğleyin saat 12.00’de başlar ve öğleyin saat 12.00’de sona erer.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca Acil Yardım İlanı yapılan depremler sonrasında ilgili bölgelerde sigorta sözleşmesi düzenlenmesi, Acil Yardım Süresi sona erene kadar söz konusu Bakanlık yetkililerinden sigortaya konu olan bina/ bağımsız ya da az hasarlı belgesi alınması koşuluna bağlıdır.

B. HASAR VE TAZMİNAT

B.1. Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde, Sigorta Ettirenin Yükümlülükleri

Sigorta ettiren ya da sigortalı, rizikonun gerçekleşmesi halinde, aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür.

- 1.1. Rizikonun gerçekleştiğini öğrendiği tarihten itibaren en geç on beş işgünü içinde Doğal Afet Sigortaları Kurumuna veya Kurum nam ve hesabına sözleşmeyi yapan sigorta şirketine bildirimde bulunmak,
- 1.2. Doğal Afet Sigortaları Kurumu görevlilerinin veya yetkili kıldığı kimselerin, hasara uğrayan binalara makul amaçlarla ve uygun şekillerde girmesine ve zararı azaltmaya yönelik girişimlerde bulunmasına izin vermek,

- 1.3. Doğal Afet Sigortaları Kurumunun isteği üzerine zarar miktarıyla delilleri saptamaya, rücu hakkının kullanılmasına yararlı ve sigorta ettiren için sağlanması mümkün gerekli bilgi ve belgeleri, gecikmeksizin Doğal Afet Sigortaları Kurumuna vermek,
- 1.4. Zararın tahmini miktarını belirtir yazılı bir bildirimini, makul ve uygun bir süre içinde Doğal Afet Sigortaları Kurumuna veya yetkili kıldığı kimselere vermek,
- 1.5. Sigortalı bina/yer için zorunlu deprem sigortası dışında, deprem teminatı bulunan başkaca sigorta sözleşmeleri varsa bunları Doğal Afet Sigortaları Kurumuna bildirmek.

B.2. Hasarın Tesbiti

Bu sözleşme ile sigorta edilmiş binalarda meydana gelen hasarın nedeni, niteliği ve zararın miktarı Doğal Afet Sigortaları Kurumunun veya yetkili kıldığı kimselerin belirlemelerine göre taraflar arasında yapılacak anlaşmayla tespit edilir.

Taraflar zarar miktarında anlaşamadıkları takdirde, zarar miktarının tayini, hakem-bilirkişilerce aşağıdaki esaslara uyulmak suretiyle saptanır ve Doğal Afet Sigortaları Kurumundan tazminat talep edilmesi veya Doğal Afet Sigortaları Kurumunun dava edilmesi halinde zarar miktarıyla ilgili hakem-bilirkişi raporu tazminatın saptanmasına esas teşkil eder. Şu kadar ki, tek hakem-bilirkişi seçilmiş ise atandığı tarihten itibaren, diğer hallerde ise üçüncü hakembilirkişinin seçilmesinden itibaren en geç üç ay içerisinde ve her halükarda rizikonun gerçekleştiği tarihten itibaren altı ay içinde raporun tebliğ edilememesi halinde taraflar zarar miktarını her türlü delille ispat edebilirler.

Taraflar, uyuşmazlığın çözümü için tek hakem-bilirkişi seçiminde anlaşamadıkları takdirde, taraflardan her biri kendi hakem-bilirkişisini seçer ve bu hususu noter aracılığı ile diğer tarafa bildirir. Taraflarca seçilen hakembilirkişiler ilk toplantı tarihinden itibaren yedi gün içerisinde ve incelemeye geçmeden önce, bir üçüncü hakem-bilirkişi seçerler ve bunu bir tutanakla saptarlar. Üçüncü hakem-bilirkişi, ancak taraflarca seçilen hakem-bilirkişilerin anlaşamadıkları hususlarda, anlaşamadıkları hadler içinde kalmak suretiyle, diğer hakembilirkişilerle birlikte tek bir rapor halinde karar vermeye yetkilidir. Hakem-bilirkişi raporu taraflara aynı zamanda tebliğ edilir.

Taraflardan herhangi biri, diğer tarafça yapılan tebliğden itibaren 15 gün içinde hakem-bilirkişisini seçmez yahut taraflarca seçilen hakem-bilirkişiler üçüncü hakem bilirkişinin seçimi konusunda yedi gün içinde anlaşmazlarsa, üçüncü hakem bilirkişi taraflardan birinin isteği üzerine hasar yerindeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkeme tarafından uzman kişiler arasından seçilir.

Hakem bilirkişilere, uzmanlıklarının yeterli olmadığı nedeniyle itiraz olunabilir. Hakem bilirkişinin kimliğinin öğrenilmesinden sonra yedi gün içerisinde kullanılmayan itiraz hakkı düşer.

Hakem bilirkişi ölür, görevden çekilir veya reddedilir ise, yerine aynı usule göre yenisi seçilir ve göreve kalınan yerden devam olunur.

Hakem bilirkişiler, zarar konusunun saptanması konusunda gerekli görecekları deliller ile sigortalı binanın rizikonun gerçekleşmesi sırasındaki değerini saptamaya yarayacak kayıt ve belgeleri isteyebilir ve hasar yerinde incelemede bulunabilir.

Hakem bilirkişilerin veya üçüncü hakem bilirkişinin zarar konusunda verecekleri karar kesindir, tarafları bağlar.

Taraflar kendi seçtikleri hakem bilirkişilerin ücret ve masraflarını öderler. Tek hakem bilirkişinin veya üçüncü hakem bilirkişinin ücret ve masrafları taraflarca yarı yarıya ödenir.

Zarar miktarının saptanması bu sözleşmede ve mevzuatta mevcut hüküm ve şartları ve bunların ileri sürülmesini etkilemez.

B.3. Tazminatın Hesabı

- 3.1. Sigorta tazminatının hesabında, tam veya kısmi hasar olmasına bakılmaksızın, rizikonun gerçekleştiği yer ve tarihte, binanın piyasa rayiçlerine göre bulunan yeniden yapım maliyeti esas alınır. Ancak sigorta tazminatı, hiç bir durumda sigorta bedelinden fazla olamaz.
- 3.2. Doğal Afet Sigortaları Kurumu hasar miktarına ilişkin belgelerin kendisine verilmesinden itibaren mümkün olan en kısa süre içerisinde gerekli incelemeleri tamamlayıp hasar ve tazminat miktarını tespit ederek sigortalıya bildirmek zorundadır.

B.4. Tazminatın Ödenmesi

Tazminat miktarının yasa ve bu poliçe hükümlerine göre tespit edilmesinden sonra Doğal Afet Sigortaları Kurumu, sigorta bedelini aşmamak kaydıyla kesinleşmiş olan tazminat miktarını en geç takip eden bir ay içerisinde hak sahibine ödemek zorundadır.

B.5. Tazminat Hakkının Eksilmesi veya Düşmesi

Binanın ve her bir bağımsız bölümün projeye aykırı olarak ve taşıyıcı sistemi etkileyecek şekilde tadil edilmesine veya zayıflatılmasına neden olan veya buna imkan veren malik veya intifa hakkı sahibi, meydana gelen zararın bu nedenle ortaya çıktığının veya arttığının tespit edilmesi durumunda bu tutar kadar tazminat alma hakkını kaybeder.

Sigorta ettirenin, sigorta süresi içinde sigortalı meskende mevzuata aykırı değişiklik yapması halinde Doğal Afet Sigortaları Kurumu sözleşmeyi fesh edebilir.

B.6. Hasar ve Tazminatın Sonuçları

- 6.1. Doğal Afet Sigortaları Kurumu, yaptığı tazminat ödemesi tutarınca hukuken sigortalının yerine geçer ve sigortalının zarardan dolayı üçüncü şahıslara karşı dava hakkı varsa bu hak, tazmin ettiği bedel nisbetinde Doğal Afet Sigortaları Kurumuna intikal eder.
- 6.2. Deprem sonucu tam hasar meydana geldiği takdirde, tazminatın ödenmesi ile birlikte sigorta teminatı sona erer. Kısmi hasar halinde, sigorta bedeli, rizikonun gerçekleştiği tarihten itibaren, ödenen tazminat tutarı kadar eksilir.

Sigorta bedelinin eksildiği hallerde, hasarlı binanın, hasardan bir gün önceki haline getirildiği tarihten itibaren başlamak üzere, gün esaslı ile prim alınmak suretiyle sigorta bedeli yükseltilir.

Binanın taşıyıcı sistemine etki eden hasarlarla ilgili olarak, teminatın tekrar işlerlik kazanabilmesi için konutun eksper raporunda belirtilen makul süre içinde onarılması gerekmektedir. Aksi takdirde poliçe vadesi süresince oluşabilecek müteakip hasarlar ödenmez.

C. ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

C.1. Sigorta Ücretinin Ödenmesi, Doğal Afet Sigortaları Kurumunun Sorumluluğunun Başlaması ve Sona Ermesi

Sigorta primi her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

Sigorta priminin tamamı, sözleşme yapılır yapılmaz poliçenin teslimi karşılığında peşinen ve nakden ödenir. Sigorta priminin tamamı, poliçenin teslimine rağmen ödenmemiş ise Doğal Afet Sigortaları Kurumunun sorumluluğu başlamaz. Bu şart poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta primi alacakları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Malikler veya varsa intifa hakkı sahipleri, sigorta sözleşmelerini her yıl yenilemek zorundadır. Sigorta sözleşmesinin yenilenmemesi durumunda Doğal Afet Sigortaları Kurumunun sorumluluğu sona erer.

Bu sigorta sözleşmesi Doğal Afet Sigortaları Kurumu nam ve hesabına zorunlu deprem sigorta sözleşmesi yapmak üzere aracı sıfatıyla yetkili kılınan sigorta şirketi tarafından yapılmıştır.

C.2. Sigorta Ettirenin Beyan Yükümlülüğü ve İptaller

Doğal Afet Sigortaları Kurumu bu sigorta sözleşmesini, sigorta ettirenin, rizikonun gerçek durumunu bildiren beyanına dayanarak yapmıştır.

Sigorta ettirenin beyanının gerçeğe aykırı veya eksik olması halinde Doğal Afet Sigortaları Kurumunun sözleşmeyi daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek durumlarda, Doğal Afet Sigortaları Kurumu veya aracı kılınan ilgili sigorta şirketi durumu öğrendiği andan itibaren 15 gün içerisinde prim farkının ödenmesi hususunu sigorta ettirene ihtar ile prim farkını talep ve tahsil eder. Prim farkının süresinde istenilmemesi halinde fesih hakkı düşer.

Gerçeğe aykırı beyan hali, zararı doğuran olayın meydana gelmesinden sonra öğrenilmişse, Doğal Afet Sigortaları Kurumu, bu zarardan dolayı ödenmiş ve ödenecek tazminatın;

- Gerçeğe aykırı beyan, kasden yapılmış olması halinde tamamı için,
- Kasıt olmaması halinde ise, ödenecek tazminatın, alınan prim ile alınması gereken prim arasındaki oran kadar dışında kalan miktarı için, sigorta ettirene rücu edebilir.

Aynı yer için birden fazla zorunlu deprem sigortası yaptırılmış olduğunun ya da A.2 maddesi uyarınca sigorta kapsamı dışında kalan bir yere yanlışlıkla zorunlu deprem sigortası poliçesi düzenlendiğinin sigorta ettiren tarafından belgelendirilmesi durumunda, zorunlu deprem sigortası sözleşmesi, başlangıcından itibaren iptal edilir ve primin tamamı sigorta ettirene iade edilir.

Diğer taraftan, sigorta sözleşmesinin yürürlükte olduğu süre içerisinde, sigorta konusu yerin A.1 maddesi kapsamındaki durumlar dışında kalan bir nedenle ortadan kalkması ya da sigortalı yerin sigorta kapsamı dışına çıkması hallerinde, bu durumun sigorta ettiren tarafından belgelendirilmesi kaydıyla, sigortası sözleşmesi, bildirimde bulunulan tarihten itibaren geçerli olmak üzere iptal edilir. Bu durumda, sözleşmenin iptal tarihi ile başlangıcındaki bitiş tarihi arasındaki süreye isabet eden prim tutarı sigorta ettirene gün esaslı üzerinden iade edilir.”

C.3. Birden Çok Sigorta

Aynı bina/bağımsız bölüm için birden çok zorunlu deprem sigortası yaptırılamaz. Ancak, zorunlu deprem sigortası yapılan bağımsız bölüm veya binanın değeri zorunlu deprem sigortası ile belirlenen sigorta bedeli tutarının üzerinde ise, bu tutarın üzerindeki kısım için, zorunlu deprem sigortasının yapılmış olması kaydıyla, sigorta şirketleri tarafından ihtiyari deprem sigortası yapılabilir.

C.4. Menfaat Sahibinin Değişmesi

Sözleşme süresi içinde, menfaat sahibinin değişmesi halinde, sigortanın hükmü yeni menfaat sahibi ile devam eder. Bu durumda yeni menfaat sahibi, sigortaya ait devir zeyilnamesini yaptırmak ve satış işleminin tamamlanabilmesi için zeyilnameyi ilgili tapu müdürlüğüne ibraz etmekle yükümlüdür. Bunun dışındaki hallerde ise, sigorta ettiren ve sigortanın varlığını öğrenen yeni menfaat sahibi, durumu 15 gün içerisinde sözleşmeye aracılık yapan sigorta şirketine bildirmekle yükümlüdür.

C.5. Tebliğ ve İhbarlar

Sigorta ettirenin bildirimleri, Doğal Afet Sigortaları Kurumu adına sözleşmeye aracılık yapan sigorta şirketine noter kanalıyla veya taahhütlü mektupla yapılır.

Doğal Afet Sigortaları Kurumu veya adına yetkili kıldığı sigorta şirketinin bildirimleri de sigorta ettirenin poliçede gösterilen adresine veya bu adres değişmişse, son bildirilen adresine aynı şekilde yapılır.

Taraflara imza karşılığı elden verilen mektup veya telgrafla yapılan bildirimler de taahhütlü mektup hükmündedir.

Doğal Afet Sigortaları Kurumu tarafından yapılan fesih ihbarı, postaya veya notere verildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder.

C.6. Yetkili Mahkeme

Bu sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıklar nedeniyle Doğal Afet Sigortaları Kurumu aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, Doğal Afet Sigortaları Kurumunun bulunduğu veya rizikonun gerçekleştiği yerde, Doğal Afet Sigortaları Kurumu tarafından açılacak davalarda ise, davalının ikametgahının bulunduğu yerde, ticaret davalarına bakmakla görevli mahkemelerdir.

C.7. Zaman Aşımı

Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler, iki yılda zaman aşımına uğrar.

C.8. Yürürlük

Bu genel şartlar 27 Eylül 2000 tarihinde yürürlüğe girer.